

Telegraful Român

Organ național-bisericesc — Intemeiat în 1853 de Mitropolitul Andreiu Șaguna
APARE SAPTAMANAL

Abonamentul:

Un an 500 Lei. — Șase luni 250 Lei. — Trei luni 125 Lei. — Pentru străinătate un an 900 Lei. — Pentru America 4 Dolari.

Articole și corespondențe

se adresează **Redacției** Telegraful Român, Sibiu, strada Mitropoliei Nr. 45. — Scrisori nefrancate se refuză. — Articole nepublicate nu se înapoiază.

Prețul inserțiunilor

un șir peti 6 Lei pentru odată, dacă se publică de mai multe ori se dă rabatul cuvenit.

Abonamentele și inserțiunile

se adresează **Administrației** ziarului Telegraful Român, Sibiu, strada Mitropoliei Nr. 45

Ne întoarcem la Dumnezeu

Ni-o spune răspicat pulsul vremii. Din frământările decisive ale clipei de față, încă de pe acum ochii celor cari au ochi să vadă desprind făgăduința isbânzii finale de mâne.

Cu Dumnezeu sau împotriva Lui — spune undeva Scriptura ce mustește de înțelepciunea cea fără egal în creațiile similare omenești. A trebuit să petrecem vremurile profetice a căror asprime o simte astăzi și pruncul din leagăn, pentru ca poporul lui Dumnezeu să înțeleagă că a sosit ceasul socotelilor ce trebuie să și le facă fără întârziere, cu sine și cu sufletul său, și să se hotărască pentru un drum sau altul din cele ce obișnuieț pe celulesc definitiv soarta unui neam sau a unui om.

Știut este că la vremuri mari trebuie oameni mari. Dar mai știm iarăși că vremurile mari nasc oameni mari cari polarizează în jurul lucrului lor atențiunea și interesul masselor flotante între eroare și adevăr, între lașitate și fanatismul pe care-l rodesc credințele aprinse, credințele oarbe. Rememorați-vă atitudinea schimbăcioasă a fiilor Ierusalimului față de Fiul lui Dumnezeu, și gândul fiecăruia va depăna multe reflexii ce se asortează perfect vremii de față. Timpul nostru, timp de sdroabă și de vădită zăpăceală, își are și el profetii lui; profetii cari, ca odinioară Samuil, astăzi povățuesc politicește neamul din care-și trag obârșia. Credințele acestor titani ce parecă sunt puși anume să deslege nodul gordian al încurcatei situații mondiale de astăzi, arată cu siguranța minții ce nu ezită să spună ce gândește și nici nu se'ncurcă în păpurișul soluțiilor de birou, care-i drumul care duce «din valea relativității spre culmile

absolutului». Ziarul nostru (Nr. 19) aducea de curând spovedania dictatorului mecanizatorilor State Unite ale Americii. Vedeti-o ce cuprinde. Mai nou, Mussolini, alt uriaș, alt vizionar, alt om de acțiune și de convingeri oțelite, a trimis o circălară tuturor directorilor de școale din Italia, recomandându-le să citească Noul Testament pentru ei și elevilor lor, îngrijindu-se ca aceștia din urmă să învețe de rost pasagiile cele mai frumoase. Și noi știm ce se'ntâmplă când Mussolini vorbește: Italia ascultă și neamul merge înainte. Aici, în Grecia, o dascăliță uitase probabil că teoriile lui Darwin nu mai au căutare, a avut imprudența să facă pruncilor pe cari îi avea în grijă, lecții înflăcărate de «introducere» (?) în tainele acestei „excrocherii științifice». Reacțiunea s'a produs imediat și demn. Nu de sus! Nu știu ce-or fi dispus diriguitorii învățământului. Inșă, într'o bună zi, școala a fost, nici mai mult nici mai puțin, de-a dreptul asediată de părinții copiilor, cari cu legitimă revoltă cereau «capul» dascăliței buclucașe. Iar ziarul care talmăcește această elocventă întâmplare (sub sugestivul titlu- Inovatorii! (are prilejul să mai atingă pe ici pe colea erupțiunile ateiste, lucru de care — vă mărturisesc satisfăcut — se achită cu vrednicie. Mai sânt atâtea ca acestea, căci războiul dintre lumini și umbre, dintre pionierii adevărului și bieteale epave ale amăgirii, e crunt. Sinteza isbânzilor parțiale, dă un procentaj impunător isbânzii speciale a Creștinismului în viața publică și particulară, unde destrăbălarea, cea mai patentă, până ieri, se răsfăța sfidătoare.

Increstăm la răboj faptele mărunte dar prea grăitoare, care vin

să confirme pe zi ce merge, credințele vizionarilor tenaci ce țin sus și viguroș drapelul nădejdlor noastre, anunțându-ne că în zare apar popoarele lumii purtând praporii dumnezeieștilor adieri ce-au început să sufle peste pământ. Noi, ceice ne spovedim în coloanele acestei tribune a cuvântului lui Dumnezeu, am militat totdeauna pentru singura soluție ce poate remedia nevoile în care se sbate omenirea astăzi: *moralitatea severă în toate domeniile vieții.*

Un proverb englezesc, de mult bun simț și de mult adevăr, cuvân-

tează astfel: «ceice spun că nu este Dumnezeu, ar fi bucuroși să poată crede ei înșiși aceasta» (Those who say there is no God, would be glad to believe it). Nu este alt liman de scăpare decât la Dumnezeu. Nu sânt două adevăruri, ci un Adevăr. De mii de ani nimeni nu L-a vădit de vre-o minciună. Și omenirea pare a-L fi regăsit și a se fi hotărât să-L urmeze. Ceice-L urmați de mult, ajutați pe cei slabi. Și tuturor — să ne ajute Dumnezeu!

Atena, Mai, 1934.

Grigorie T. Marcu.

Oastea Domnului

— A treia mare adunare dela Sibiu. — Zile de îndrumări sănătoase. —

La praznicul Pogorării Duhului Sfânt, în 27 și 28 Mai 1934, s'a desfășurat în orașul Sibiului a treia mare adunare a societății religioase *Oastea Domnului*.

Frați și surori, din această mare organizație religioasă, au venit din toate părțile țării, la metropola Oștii Domnului, în număr de peste două mii, cu deosebire mulți din București, din Basarabia și Bucovina. A fost o procesiune religioasă imponentă, cum rar se vede în orașele noastre.

În ziua primă ostașii Domnului asistă la sfânta liturghie în catedrală, unde a slujit P. S. Sa Arhiepiscop vicar Vasile, asistat de un sobor de preoți.

După st. liturghie a urmat întrunirea ostașilor în curtea și aula Academiei teologice Andreiane. Aici s'au executat imnuri religioase și au cuvântat mai mulți dintre membrii veniți la adunare.

A doua zi după terminarea serviciului divin, s'a deschis la ora 11 a. m. congresul al treilea în marea sală dela „Thalia”, prin cuvântul rostit de P. S. Sa Arhiepiscop vicar Vasile, care talmăcește în cuvinte luminoase întâi rostul serbării Rusaliilor, apoi rostul mișcării din Oastea Domnului, menită să învieze și să întărească viața religioasă ortodoxă a poporului românesc.

Cuvântări, ascultate cu evlavie și cu multă atențiune, și cuprinzând sănă-

toase îndrumări, au mai ținut dnii: Al. Lascarov-Moldovanu și I. Gr. Opreșanu, din București, inginerul Cihodari din Iași, Dr. Suci Sibianu din Brașov, D. Pompiliu din Oradea; Protopopii: Aurel Nistor din Sf. Gheorghe, Vasile Stoicanea din Zărnești; Preoții: Oatu din București, Șerpoianu, Cerel din Chișinău, G. Secaș și N. Popovici din Sibiu, ș. a.

Din vorbirile ținute, s'a putut vedea din nou, că Oastea Domnului, sub conducerea preoțimii este o devotată slujitoare a bisericii ortodoxe; s'a constatat că această societate poate să transforme sufletește pe toți ceice se apropie de dânsa; învățăturile lui Hristos renouesc sufletele mai mult decât ori care altele... Astfel, *Oastea Domnului* se poate numi cu adevărat *Oastea Bisericii*.

Un raport, lămurit și scurt, al părintelui G. Secaș (Sibiu) expune situația actuală a societății Oastea Domnului, scoțând la iveală că mișcarea această religioasă are peste o sută de mii de aderenți pe întreg cuprinsul țării, — ostași ai Domnului avem chiar și în America, în Sârbia, Bulgaria și Ungaria. Vorbitorul mulțumește, la sfârșit, tuturor participanților veniți d'aproape și din mari depărtări la adunarea a treia a societății. Ostașii, în cântece religioase, pornesc spre căminurile lor.

Pelagra

Este boala mizeriei, care bântue mai ales la țară. Atinge toată lumea, la toate vârstele și e datorită nutriției proaste și insuficiente, mai ales cu mălai din porumb stricat. Bolnavii slăbesc, pielea de pe față, mâni și picioare se roșește, apoi se usucă și se crapă, de unde și denumirea în popor de «pârleală». Se produc turburări digestive, apoi nervoase, care duc, de obicei, la nebulie și la moarte.

Numărul pelagrosilor din țara noastră, și mai ales din vechiul regat, unde țărani se hrănesc foarte prost, după tabelele oficiale, ar fi pentru anul 1932 de 47.872 cazuri cunoscute. Din cercetări particulare reiese că acest număr ar fi mult mai mare și ar atinge câteva sute de mii (Slătineanu). Mortalitatea e de 2—3%. Și această plagă poate să dispară, dacă se îmbunătățește hrana.

Trec peste *Conjunctivita granuloasă*, sau trachomul, care, tot după cifrele oficialității, se ridică la 20.000 de cazuri, din

care 10.000 numai în Basarabia; nu mai vorbesc de *boalele venerice și infecțioase*, nici de *cancer*, de *lepră* etc. pentru a ajunge la una din cele mai importante plăgi sociale:

Alcoolismul

Constituie unul din factorii cei mai puternici de degenerare fizică și psihică și consecutiv de *disoluție* și de *dezagregare socială*.

Fiind cel mai vătămător, el trebuie pus în *fruntea* tuturor boalelor sociale. Este mai primejdios de cât tuberculoza și sifilisul, fiindcă se introduce în masele populare ca un agent de plăcere, dorit și căutat de ele, considerat ca o substanță utilă, reconfortantă și nici de cum vătămătoare.

De boală fug toți și deci *propaganda contra tuberculozei și sifilisului este mai ușoară*, și mai eficace, pe câtă vreme alcoolul este căutat de mulțime, apărat de sute de mii de cărciumari și de podgoreni, de autoritățile fiscale, care văd în el un

izvor de venituri, și de politicieni cari găsesc în el un instrument electoral de primul ordin. Consumația de alcool a crescut foarte mult în România, după război, după cum arată cifrele ministerului de finanțe.

În prezent, după calculele profesorului Obreja, cantitatea de alcool pur consumată pe cap de locuitor este de 10 litri, pe când în Norvegia numai de 2¹/₂.

Valoarea totală a băuturilor alcoolice consumate în 1924 e evaluată 11.627.000.000 lei. Dacă această sumă se adună cu costul zilelor pierdute prin beție, cheltuelile pentru procese, spitalizare, închisoare, etc. se ajunge la cifra de peste 20 de miliarde anual, în timp ce pentru pâne toată populația României cheltuiește 17.500.000.000 anual, iar pentru carne 6.470.000.000.

Numărul cărciumilor a crescut enorm. Câteva exemple: satul *Moreni* are 147 de cărciumi, mai multe de cât Ploestii, cu peste 100.000 locuitori.

În regiunea minieră, de pe valea Jiului, muncitorimea consumă săptămânal băuturi

FOIȘOARA

Igiena socială în România

(4) de prof. Dr. C. Mihăilescu

Paludismul

Este o boală transmisă și întreținută de țânțari, care bântue foarte mult în România. Cifrele oficiale dau un număr de 250—300.000 de cazuri numai în vechiul regat. Ea atinge toate organele, slăbește enorm rezistența și predispune la tuberculoză. Procentul mortalității nu este stabilit cu precizie, dar se poate deduce din următoarea constatare făcută de dl Irimescu: La *Anadolchioi*, unde paludismul bântuea cu furie, într'un an au fost 103 nașteri și 102 morți, fără ca să existe vre-o epidemie.

Paludismul se poate perfect de bine combate și stinge, dacă se dau mijloace.

Ziua de 8 Iunie. Aniversarea urcării pe tron a M. Sale Regelui Carol II se va sărbători Vineri, în 8 Iunie a. c., în toată țara.

Corpurile legiuitoare vor ținea ședință festivă în sala adunării deputaților.

In toate bisericile din mitropolia Ardealului se vor celebra serviciile religioase, ridicându-se fierbinți rugăciuni pentru îndelunga viață și sănătate a Majestății Sale Regelui Carol II, a Suveranului care este nădejdea de mai bine a întregului nostru neam.

FOR-ul și preoțimea

— Dintr'o conferință recentă preoțească ținută de Pr. IULIU MOLDOVAN —

Frăția Ortodoxă Română, înființată la 5 Martie 1933 în marea adunare din Cluj, este o tineră și promițătoare asociație religioasă națională a românilor ortodocși de pe teritoriul Ardealului. S'a creat — cum știm cu toții — pentru a răspunde unei trebuințe adânc simțite: o viață spirituală mai pronunțată prin stărpirea indiferentismului față de biserică și credința religioasă.

Importanța bisericii a fost recunoscută, din vremuri bătrâne, la toate popoarele creștine. În veacurile trecute morala creștină era ocrotită de înșiși domnitorii țării prin porunci dese împărțite popoarelor de sub oblăduirea lor. Mi-aduc aminte, citind într'un hrisov din vremea episcopului Ghedeon Nichitici, de un ordin al împăratului Iosif al II-lea, care cerea moartea pentru cel ce înjură numele lui Dumnezeu, iar cel prins că a furat, era răsplătit cu 40 bețe.

Astăzi? Astăzi — știm cu toții cum e. —

Bisericile, în marile centre ale țării, stau de obicei goale, clerul declarat ca element „neesențial” în viața publică, ear religia coborâtă drept o chestie „particulară”.

În fața acestor stări și atacuri ce se dau asupra sufletului creștin, a credinței religioase, ce am făcut noi ca să punem stavilă curentelor de descreștinare a țării, când oamenii cu carte, *biserica vie*, sta indiferentă și pasivă? În guvern, parlament, justiție, nicăiri nu găseam oameni cari să-și pună cuvântul pentru apărarea ei. Biserica scăzută dela rolul ei, salariile noastre mereu retezate; iar noi preoții declarați „de prisos” în organismul statului. Presa,

cu puține excepții, în loc să ne sprijinească, ataca reputația arhierilor în fața opiniei publice.

Iată că, în mijlocul neorientării spirituale se desvăluie raza de lumină, care cearcă să pătrundă în întunecul conștiinței creștine. Gânditorii neamului, bunii fii ai bisericii ortodoxe, își ridică fruntea, hotărâți să înfrunte valul de primejdie ce amenință sufletul neamului. Sub oblăduirea înaltului cler, își ia ființă FOR-ul, desvălindu-se, prin aceasta, puterea credinței ce zace în adâncimile sufletului ortodox.

Ei și-au dat seamă că temelia statului va rămânea și în viitor creștinismul propagat de biserică, pe când slăbirea concepției despre cele sfinte, va duce neapărat la desființarea neamului. Și-au dat seamă că dacă în trecut am luptat pe față cu mulți vrăjmași, acum sântem în luptă cu un dușman vicel, la care s'au asociat și unii dintre fiii neamului, ca împreună, sub scutul diferitelor partide, să aducă lovituri tot mai simțite bisericii și credinței strămoșești.

În vâltoarea acestei urgii s'a născut FOR-ul, reclamat de necesitățile religioase și naționale ale poporului ortodox.

Ortodoxia pornește astfel la muncă și la nouă viață.

Cu cât a fost mai lung procesul de descreștinare a intelectualității române, cu atât mai înțepită are să fie lucrarea FOR-ului, pentru a restabili temelia naționalismului creștin. Se cere o activitate susținută și organizată cu duh și însuflețire, cu avânt și dragoste de neam și lege. Presa, literatura, conferențele, întrunirile publice până în parlamentul țării sânt drumuri menite reformării noastre pe temelia românizării creștine a țării.

Năvalei doctinelor materialiste, îi stăm împotriva, cu un front al sufletelor încheat într'o unitate de convingeri.

Ortodoxia trăește, și din starea de umilință s'a înălțat, revărsând raze de lumină și înviorând conștiințele.

Noi preoții să fim cei dintâi cari am pătruns cu mintea mișcarea regeneratoare. Să intrăm în rândul ei pentru deslegarea problemelor ce cad în sarcina FOR-ului. Să sprijinim tot mai puternic activitatea ei. Să răspundim, în cercuri largi, publicațiile ce ni le pune la dispoziție cu dragoste, jertfă și prevedere. Umăr la umăr vom fi mai tari și rând pe rând vom realiza biruințe învederate.

Lucrarea Duhului sfânt e necuprinsă de mintea noastră. Și când

FOR-ul își va înfăptui programul de muncă, atunci însași biserica va fi pusă în drepturile ei de părintească îndrumare a vieții publice.

Conferența dlui Nichifor Crainic în Chișinău

Invitat de studențimea creștină din capitala basarabeană, dl Nichifor Crainic a ținut în 21 Mai a. c. în sala eparhială o conferință ascultată, pe lângă tinerime, de magistrați, profesori, ofițeri și alți intelectuali, precum și muncitori.

Distinsul conferențiar, vorbind de luptele ce s'au dat și se dau între două lumi, a spus între altele (după noul ziar *Națiunea*, care continuă opera sănătoasă începută de *Calendarul*):

„Noi luptăm pentru a crea o lume nouă în locul unei vechi, care se prăbușește. În lupta aceasta este firesc să ajungem la conflict, căci cealaltă lume ne socotește, pe noi luptătorii, ca pe niște anarhiști. Eu, iubiți studenți și ca-

mărazi, apar dintr'o categorie de oameni de tranziție, și oamenii de tranziție își trăesc zbuciumat viața lor, căci cei de credință și vârsta mea luptă cu o lume care se prăbușește sub propriile ei păcate. De aceea voi, tineretul, sântei datori să luptați pentru acelaș ideal. La o parte cu lașitatea! Lașitatea nu este în spiritul popoarelor creștine. Insuși Isus Hristos a spus: *«În-drăzniți că Eu am biruit lumea»*. Am desprețuit și vom desprețui lașitatea pentru că nu este creștină. Am fost acuzați, în aceste lupte, că sântem corupători ai tineretului. Am urmărit de aproape evenimentele și oamenii dela noi, și m'am convins ca cu acești oameni, cari au căzut din greșală în greșală, este imposibil a merge spre o refacere morală a acestei țări. De aceea ne-am adresat către tineret care este suportul marilor speranțe de mâne. Ar fi deci să aveți curajul de a vă ridica peste orice piedeci, să aveți curajul de a ură pe cei fără de lege și de a iubi pe frații voștri când vedeți că luptă în spiritul lui Dumnezeu”.

Probleme, fapte, comentarii

Biserică ortodoxă în Blaj. — Publicând zilele trecute apelul I. P. S. Sale Mitropolitului Nicolae al Ardealului pentru zidirea bisericii ortodoxe române din Blaj, — marele cotidian *Universul*, sub direcția inimosului luptător, dl Stelian Popescu, se asociază la acest apel creștinesc și roagă pe bunii români și creștini să-și dea obolul pentru adunarea fondurilor necesare ridicării acestei biserici.

Universul deschide, în acest scop, o listă de subscripție, în fruntea căreia se înscrie cu suma de lei cinci mii.

A apărut numărul pentru Mai—Iunie a. c. al organului pentru știință și viața bisericească, *Revista Teologică*, având o serie de articole, cronici și dări de seamă, semnate de harnici mănuitori ai condeiului.

În articolul său, *Câte ceva despre Gazeta Transilvaniei*, condeii meșter și cunoscător al dlui Bogdan-Duică reduce mult unele valori, aproape consacrate, în publicistica ardeleană mai veche,

rectificând câteva greșeli și îndemnând pe tinerii istorici să se dedice problemei de-a cerceta ideile de care a fost condusă această publicistică.

Acest număr al revistei are ca supliment gratuit, în forma unui volumaș, un studiu cu titlul *Sufletul în cultura contemporană*, de I. N. Lungulescu, procuror la curtea de apel, Timișoara. Studiul, de 86 pagini, al dlui I. N. Lungulescu, formează Nrul 4 din publicația periodică, îngrijită de prof. N. Colan, *Problemele vremii*, [se vinde la Librăria Arhidiecezană, Sibiu, preț 30 Lei]. Autorul studiului arată, într'o formă limpede și captivantă, cum se reflectă în cultura contemporană problema sufletului nostru. În partea I se descrie noțiunea de suflet în filosofia contemporană; în a doua parte noțiunea de suflet în știința de altă dată și în știința contemporană, cu o recapitulare la încheiere, — probleme de care se vor interesa de sigur nu puțini dintre intelectuali noștri.

alcoolice în valoare de 1.500.000 lei sau 78 milioane anual.

În ținutul Bălți din Basarabia, unde sub imperiul rusesc erau numai 6 localități oficiale al monopolului pentru desfacerea vutcei, sub regimul românesc în 1923 erau 782 cârciume, iar în 1926 peste 1000.

Astăzi numărul cârciumilor în toată țara trec de 50.000.

Acțiunea alcoolului asupra organismului este pe deplin studiată, stabilită și cunoscută în urma numeroaselor cercetări ale savanților din lumea întreagă. Ea se aseamănă cu a eterului și a cloroformului. În doză mică alcoolul este excitant, ear în doză mare paralizant și distructiv al sistemului nervos. Limita maximă de toleranță a organismului omenesc este de cel mult 1 gr. de kgr. de corp în 24 ore. Dincolo de această limită maximă, și la unii indivizi mult mai jos chiar, se produce o stare de *intoxicare acută*, cu simptomele cunoscute, care este *beția*. Dacă dozele de alcool sânt des repetate, chiar fără să se ajungă la beție se produce o *intoxicare cronică sau alcoolism*.

Efectele fizice și psihice ale alcoolismului sânt cunoscute. Neputând insista asupra lor, fac numai să deileze pe dinaintea Dvoastră cortegiul lor lugubru: gastrite, ciroze, nefrite, scleroze cardio-renale, degenerescența grăsoasă a inimii, arterite, hemiplegii, nevrite, impotența, turburări vizuale și auditive, etc., apoi *turburări psihice* ca reducerea voinței și a energiei, decădere morală, vagabondaj, cerșetorie,

prostituție, criminalitate, decăderea treptată a facultăților intelectuale mergând până la ramoliție și demență; *psihozes* ca: delirium tremens, halucinații, confuziuni mintale, delir de persecuție, stări maniacale, depresii, epilepsii alcoolice.

Alcoolul este cauza cea mai frecventă a delictelor agresivilor și crimelor, pe care le provoacă în 43% din cazurile obișnuite, iar la recidiviști în 80% (A. Baer).

În mod obișnuit alcoolismul, slăbind organismul, *reduce capacitatea de muncă și predispoziția la contractarea mult mai repede a celorlalte boale*, în special *pelagra, tuberculoza și sifilisul*.

O statistică riguroasă făcută de dl *Schönholtzer*, medicul șef al căilor ferate cehoslovace, în 1925 evidențiază perfect de bine acest lucru.

Statistica lui se referă la 3 grupuri de funcționari dela căile ferate:

1. Cei scoși la pensie pentru invalidități din cauza alcoolismului;
2. Cei recunoscuți ca alcoolici, dar încă în serviciul căilor ferate;
3. Ceilalți funcționari luați la întâmplare.

Studiind cazierul la un număr de 50 funcționari din fiecare grupă, pe timp de 8 ani în urmă, autorul statisticii a calculat numărul zilelor în care fiecare funcționar a lipsit dela serviciu și motivul lipsei, stabilind astfel incapacitatea lor de muncă.

Din acest studiu se vede clar că numărul zilelor de lipsă dela serviciu este mai mult ca *dublu*, la băutori, ceea ce probează că *capacitatea lor de muncă este*

scăzută cu mai mult de jumătate, față de ceilalți funcționari, nebăutori din grupa a 3-a.

Studiind numărul cazurilor diferitelor boale ivite în timp de 8 ani la aceleași categorii de funcționari, se vede că toate boalele care s'au manifestat au dat de un contingent mult mai mare la alcoolici. În special boalele nervoase și de inimă au fost de 5-ori mai frecvente la alcoolici, iar cele de ficat și de rinichi s'au observat aproape numai la aceștia.

Calitatea muncii la alcoolici, o evidențiază pagubele și nenorocirile provocate la căile ferate, ateliere și alte instituții de către funcționarii cari se găsesc sub influența alcoolului în timpul executării serviciului.

Dar efectele alcoolismului nu se limitează numai la îmbolnăvirea și distrugerea individului abuziv, și la pagubele materiale, ci se resfrâng și asupra familiei și societății.

Alcoolismul este, mai întâi, agentul cel mai principal de *degenerare ereditară*. Familiile alcoolicilor se sting la a 4-a generație. Așa au dispărut indienii din America de nord și unele triburi din Africa și din Australia, cărora europenii le-au adus alcool.

Părinții alcoolicilor procreiază nu numai copii debili fizicește, dar și reduși din punctul de vedere *psihic*: debili mentali, psihopați sociali și anormali, nervoși, neurastenici, perversi, degenerați, isterici, epileptici, idioți, viitori criminali și alienați.

În țara noastră alcoolismul este răspândit atât la orașe cât și la sate. Românul bea în toate ocaziunile, și la bucurii, și la necazuri. În concepția lui nu poate se existe o serbare fără băutură.

Dela uzul incidental până la uzul regulat nu este decât un pas, iar de aici până la abuz limita se trece foarte ușor. Se mai adaugă convingerea generală că alcoolul este un tonic, care dă sănătate și putere, deci este indispensabil unui om care muncește mai greu. Această credință, absolut greșită, împinge pe sâteanul nostru la uzul de băuturi, regulat în timpul muncii, mai ales în regiunile producătoare de vin și țuică, și acest uz devine general — și la femei și copii — în anii de abundență.

Acestei cereri generale de băuturi alcoolice îi corespunde existența a numeroase cârciumi, și viceversa: înființarea de cârciumi — fără nici o limită, formează o constantă și crescândă provocare la uzul și abuzul băuturilor spirituoase. Cârciuma în viața socială a satului joacă un rol primordial: ea este singurul loc de întâlnire pus la dispoziția sâteanului pentru satisfacerea tuturor nevoilor lui sociale, politice, culturale, — ceea ce pentru orașeni este clubul, cafeneaua, bursa, sporturile, bibliotecile, etc. pentru sâtean se concentrează la cârciumă.

Cârciumarul devine conducătorul vieții culturale și sociale și cel mai vajnic agent al vieții politice. Bine înțeles că această situație îi dă posibilitatea de a deveni și cel mai mare propagator al alcoolismului.

Conferența dlui profesor universitar O. Ghibu. — Răspunzând la invitația societății de lectură a studenților dela Academia teologică Andreiană din Sibiu, dl profesor Onisifor Ghibu a ținut în 28 Mai c. o conferență, tratând despre: „Contribuția românilor la cultura popoarelor vecine”. Poporul român, așezat în mijlocul unui ocean de popoare de altă origine, și-a păstrat și impus, datorită geniului lui, originea și calitățile specifice lui. Dacă vremurile n-au îngăduit, ca aceste puteri ale sufletului lui să fie puse dela început în slujba idealului național și să intre în patrimoniul nostru, totuși din mijlocul lui s'au ridicat mlădițe care au jucat rol important în istoria politică și culturală a pouoarelor vecine.

Așa, amintește conferențiarul pe Matei Corvin, regele care a încercat să învețe pe unguri dreptatea, (o dreptate dispărută cu moartea lui); amintește apoi pe cărturarii și savanții Nicolae și Ieremia Valahul, cari deasemenea sânt persoane marcante în istoria ungarilor.

În veacul XVII Petru Movilă, în viața poporului rus, mai ales în partea ei religioasă, are rol fruntaș. Cartea sa «Mărturisirea ortodoxă» a ajuns carte simbolică a bisericii răsăritene. Cu cât ne apropiem de timpurile noastre, cu atât numărul acestor fel de bărbați sporește. Opera lor, care din nefericire a trecut în patrimoniul altor popoare, dovedește însă capacitatea de creație a poporului nostru și calitățile lui sufletești, prin care s'a impus în istorie.

Conferența a fost încadrată în cântări executate de corul studenților teologi sub conducerea părintelui N. Topolog.

La sfârșit, studentul V. Coman, în numele societății, mulțumește dlui O. Ghibu pentru osteneala și dragostea arătată tinerimii, urând distinsului conferențiar, din prilejul alor 50 ani de vârstă împliniți, încă mulți ani înainte!

În luna Mai, anul acesta, când s'au împlinit 40 de ani dela pronunțarea sentinței justiției ungurești în marele proces al memorandumului, România întregită a revocat în memoria tuturor românilor faptele și înfăptuirile acestui proces politic din 7 până în 25 Mai 1894, împreună cu numele celor condamnați la temniță de stat, între cari erau, dintre bărbații bisericii noastre: Păr. Nicolae Cristea condamnat la 8 luni, Dumitru Comșa la 3 ani, Dr. Daniil P. Barcianu la 2 ani și 6 luni.

Ridicarea evidentă a stării materiale a sătenilor în urma improprietării, ca și a masselor muncitorești, a avut drept efect paradoxal dar adevărat, întinderea alcoolismului. De aici concluzia ce trebuie să reținem că: buna stare materială, fără ridicare concomitentă a stării culturale, duce la exagerarea instinctelor inferioare egoiste de desfătare josnică, deci la o decădere a stării morale a acestor masse muncitorești.

Și mai e o cauză foarte importantă, care favorizează alcoolismul la noi: lipsa unei politici de stat prevăzătoare, referitoare la regimul ce trebuie aplicat alcoolului.

Predomină concepția unei fiscalități comode dar mioape, care vede în producția și consumația alcoolului un izvor bogat de venituri bugetare; izvor ce trebuie menajat și cultivat pentru echilibrarea bugetului statului. Pentru un miliard și jumătate pe care statul îl încasează anual din taxe, nu numai că se pierd în schimb alte 20 de miliarde, după cum am arătat, dar, fapt mai grav, se distruge poporul și rasa.

În starea actuală deci, statul trebuie considerat, din nenorocire, ca unul din factorii principali de propagare a alcoolismului.

Mai trebuie denunțată și o altă cauză politică, anume: toate partidele politice recurg la ajutorul cărciumarilor pentru luptele electorale, făcând din ei un factor politic puternic pe care trebuie să-l mena-

Prinos de adâncă recunoștință, din partea celor desrobiți, s'a adus vrednicilor fii ai neamului, cari s'au jertfit pentru a pregăti drumul desrobirii lui. Dreptatea de Sus veghează, ear noi ne apărăm „sărăcia și nevoile și neamul”.

Cultură la sate. — La praznicul Sf. Constantin și Elena 1934, cercul pastoral al Gârbovei și-a ținut conferența în comuna Reciu (tractul Mercurea). Strada dinaintea curții bisericii era împodobită cu verdeață. Întâi și-a făcut apariția în comună președintele cercului, parohul Ioan Munteu din Cărpiniș, împreună cu corul tinerimii de acolo, sub conducerea harnicului învățător Bogdan Ene.

La ora 9, sosind preoții cercului, s'a început slujirea liturghiei în sobor. Răspunsurile le-a dat corul, în 3 voci, al tineretului din Cărpiniș.

La finea sfinteii liturghii a predicat parohul V. Buta din Spring, explicând evanghelia zilei. S'a făcut apoi parastas, pentru comemorarea a 220 de ani dela moartea mucenicească a domnitorului Constantin Brâncoveanu. A predicat parohul I. Jeler din Spring, despre primul împărat creștin Constantin cel Mare și maica sa Elena, precum și despre viața creștinească a lui Brâncoveanu Vodă.

La ora 2 p. m. s'a slujit în sobor de toți preoții vecernia, împreună cu rugăciuni pentru ploaie. Apoi preoții, împreună cu poporul, au trecut în școala primară, unde au conferențiat părintele Constantin Hășcău din Reciu și părintele Ioan Munteu din Cărpiniș, despre ceea ce trebuie să știe și să facă adevăratul creștin.

Conferențele, însoțite de cântece naționale pe 3 voci, ale corului tinerimii cărpinișene, au stârnit mulțumirea însuflețită a numeroșilor ascultători.

Raportor.

Din județul Treiscaune. — Factorii noștri bisericesti și culturali, din această regiune a țării, sânt în plină muncă de vară. Rodul muncii lor mijeste de pe acum; ear județul Treiscaune este unul dintre acelea, unde factorul bisericii ortodoxe lucrează în fruntea mișcărilor culturale.

Luminarea minții prin cultură, a inimii prin Evanghelia lui Hristos, constituie firul care duce spre ținta finală ce o urmărim.

La noi, în această regiune, mai ales ne trebuie luminarea minții și trezirea poporului la conștiința națională și ortodoxă.

Intrunirea din comuna Belini (în 13 Mai) a fost o izbutită manifestare culturală, sub conducerea părintelui protopop Aurel Nistor din Sf. Gheorghe. Au fost de față,

jeze și să-l ocrotească; și odată cu el, bine înțeles că trebuie să menajeze și alcoolismul, cu tot cortegiul dezastrelor sociale ce le produce (Constantinescu A., Teză).

Ce trebuie să facem în fața acestei nenorocite stări de lucruri?

Dacă unul din puternicele motive pentru care americanii s'au decis să aplice prohibițiunea alcoolului, a fost faptul că bețivii le stricau locomotivele și automobilele, la noi problema e mult mai gravă. Nu numai că populațiunea sărăcește prin risipirea atâtor miliarde, pe care le-ar utiliza mai cu folos pentru hrana și cultura lor, nu numai că statul cheltuiește atâtea alte miliarde cu întreținerea și îngrijirea tuberculoșilor, pelagroșilor, degenerațiilor, nebunilor și criminalilor pe care alcoolul îl face cadou societății, plus pagubele enorme în material, vieți omenești și despăgubiri, datorite accidentelor cauzate de bețivii la căile ferate și alte instituții, dar, — ceea ce e mai grav și ireparabil — este că familii și sate întregi se distrug și pier. Populația românească scade, la sate și la orașe, mai ales în Moldova, și locul rămas gol e repede și în mai mare număr umplut cu străini cari sânt cumpătați, nu beau, sânt sănătoși și economi.

Se impune deci să luăm măsuri de îndreptare, dacă nu vrem ca pericolul să se transforme în dezastru.

Există un întreg program de organizație și de acțiune pentru profilaxia socială a alcoolismului. Oamenii de bine din țara noastră se luptă cu disperare să

pe lângă părintele protopop, dnii: senator Dr. M. Crețu, revizor Cosma, profesoarele și elevele dela școala normală de fete din Sf. Gheorghe. Sala culturală din sat era prea mică pentru a putea cuprinde pe români și pe minoritari veniți să vadă manifestația noastră. Programul serbării cuprindea: o piesă teatrală, dansuri naționale și cântări românești.

La începutul programului părintele Nicodim Belea a salutat pe oaspeți vorbind despre Cultură și mântuire. Sf. Sa expune, în termeni generali, cum izvorul acestor două idealuri supreme este același, precum este aceeași și ținta spre care năzuiesc, de-a fericiți pe om.

La urmă a vorbit părintele protopop, Aurel Nistor, despre armonia ce trebuie să existe între fiii aceleiași patrii, care ne ocrotește pe toți deopotrivă.

Cuvântul de mulțumire l-a adresat oaspeților dl director al școlii primare din Belini, Vasile Leu, rugându-i să nu ne uite nici de aici înainte. Pr. N. B.

Preoțimea și FOR-ul din Valea Sângeorgiului, protopopiatul Hațeg, s'au întrunit în conferență în 20 Mai 1934. Înainte de ameași s'a ținut serviciul divin, săvârșit de un sobor de șase preoți. Predica a fost rostită de către părintele I. Olariu.

La ora 3 d. m. P. C. protopop I. Ciocan și preoțimea din secțiunea Văii Streiului și membrii FOR-ului au făcut procesiune religioasă la marginea cimitirului, unde după sfințirea apei și rugăciuni pentru ploaie, s'a desfășurat programul conferenței. A vorbit pentru popor păr. I. Tirinescu despre „Mântuirea prin credință”. Din partea FOR-ului a cuvântat dl Cosma, judecător în Hațeg, arătând însemnătatea constituirii acestei societăți, chemate să formeze legătura de unitate între credincioși și biserica lui Hristos. Conferențiarul încheie zicând: Rugați-vă Domnului, și izbânda noastră de mâne să fie clădită pe temelii rugăciunilor noastre de azi.

La urmă vorbește P. C. protopop I. Ciocan, despre „Jertfa lui Isus pentru neamul omenesc”. Lanțurile păcatului le-a rupt Omul fără prihană, punându-ne din nou în legătură cu Creatorul nostru. Îndeamnă ascultătorii să răsplătească jertfa lui Hristos, prin calde rugăciuni către Cer și prin iubire față de aproapele. Chitideanul.

Ziua temperanței. Liga de propagandă antialcoolică, Temperanța, invită filialele și pe toți membrii ligii să organizeze manifestații antialcoolice la orașe și sate. Se face apel la preoți, profesori, învățători și alți intelectuali să țină, cu acest prilej, cuvântări despre pericolul băuturilor spirtoase.

stăvilească răul. Societățile de temperanță, casele naționale, propaganda culturală prin broșuri, conferințe și tablouri antialcoolice sânt sfârșiri laudabile, foarte utile, dar, din nenorocire insuficiente, atâtea vreme cât statul incurajează alcoolismul, în loc să vie cu legi, dacă nu pentru prohibirea completă a alcoolului, cel puțin pentru restrângerea consumațiunii lui și a numărului cărciumilor, pentru pedepsirea bețivilor și a delicvenților alcoolici, pentru încurajarea și susținerea tuturor operelor de profilaxie antialcoolică.

Răul și mântuirea

V

Pentru a învinge răul, trebuie dat pe față. Ignorarea răului, negarea lui, slăbește rezistența. Omul trebuie să știe discerne spiritele, el se găsește sub imperiul demonilor cari iau adeseori aspectul unor îngeri de-ai luminii. Dar există o altă greutate, aceea a unei prea mari concentrări asupra răului, aceea de-a-l vedea peste tot, de-a exagera forțele lui și atracția lui, care duce la obsesia întreruptă. Omul se plânge în atmosfera de bănuială și de minciună. El are mai multă încredere în puterile satanei, decât în cele ale lui Dumnezeu; el crede mai mult lui Antichrist decât lui Hristos. Se formează o tendință spirituală din ce în ce mai bolnăvicioasă, care distruge viața pozitivă și creatoare. Răul lucrează asupra omului numai când îl neagă, ci și când îi exa-

Știri bisericesti externe

Rândurile ce urmează, și cele asemenea lor care vor mai urma — au un simplu caracter de informație. De aceea, cred că nu mă va osândi nimeni pentru lipsă de onestitate literară, dacă n'am să înșir aici toate revistele și ziarele serioase din care le spicuesc zi de zi. Acele dintre informații cari cer comentarii, se vor bucura de ele sub altă formă, dacă sau în coloanele altuia din contrații de publicistică bisericască dela Sibiu.

I. În țările ortodoxe

1. Minunea de Biserică Sfânta Sofia din Constantinopol, al cărei nume orce bun ortodox îl rostește astăzi cu melancolie, se reîncreștinează. Bizantinologul american Whittemore, care lucrează cu sprijinul Institutului de bizantinologie al Americii, a scos la lumină o parte din mozaicurile ei, acoperite odinioară de Turci cu un strat de var. Deasupra intrării principale, s'a dat de-o icoană a Mântuitorului șezând pe tron; la stânga, într'un oval, Sf. Arhanghel Mihail; în altul, la dreapta, Sf. Fecioară Maria, ținând un împărat bizantin în poală, toate de mărime naturală. De Dumnezeu să putem redobândi Sfânta Sofia, căci — cum spunea dl Prof. Dr. Stăniloae cândva, aici — pentru Turci, ea nu reprezintă mare lucru, pentru noi însă, da!

2. Dl prof. Dr. G. Sotiri, decanul Facultății de Teologie din Atena, membru al Academiei elene și bizantinolog renumit, în ziua de 25 Aprilie, a ținut o foarte interesantă conferință despre comorile de artă veche dela reședința Patriarhului Ecumenic din Constantinopol, care este acum Biserica Sf. Gheorghe și dependințele. Conferința a fost însoțită de proiecțiuni luminoase: Bis. Sf. Gheorghe, interior, exterior, icoane murale ale Maicii Domnului, Evanghelii vechi, mitre și cărji patriarhale. În asistență am remarcat, printre alte fețe alese, prezența a patru I. P. S. Mitropolitii din Biserica Greciei. Dl prof. Sotiri, o figură importantă în cercurile culturale-bisericesti ale Greciei, predă cursul de Arheologie creștină la Facultatea de Teologie și e autorul a numeroase și prețioase lucrări din domeniul artei creștine ortodoxe, dintre cari menționez: Sfântul munte Atos (180 pag.) și Sfânta Sofia din Constantinopol, istorie și artă (pag. 150) amândouă apărute în mai multe ediții.

3. Asupra a două probleme recente din Bis. Greciei (francmasoneria și botezul copiilor cu nume creștine), vedeți cele scrise de dl Prof. Dr. N. Neaga în Nr. 19 al ziarului nostru.

4. Facultatea de Teologie din Atena în 10 Mai și-a încheiat cursurile anului academic actual, cu o slujbă de mulțumită, oficiată în Biserica Universității (Capnicarea). Au participat, decanul facultății, profesorii și studenții. A predicat, în cadrul orelor de seminar omiletic, colegul român, student în anul IV, Nicolae Tănăsescu, despre păcat. I. P. S. Sa Arhiepiscopul Atenei și Mitropolit al întregii Grecii, Hristostom Papadopolos, care era de față, a

greață puterile și însemnătatea. E vătămător chiar de-a-l înconjura de aureolă. În lupta contra răului omului e adesea contaminat de rău, câteodată el imită pe dușmanul lui. Neîncrederea și ura față de rău degenerază într'o nouă formă a răului. Lupta naște ușor un nou rău în vederea stării păcătoase a naturii omenești.

Istoria popoarelor este plină de răul provocat de lupta contra lui, dacă e vorba de o luptă conservatoare sau de una revoluționară. Atitudinea față de rău nu trebuie dusă cu ură, ea însăși are lipsă de-a fi luminată. Satana se bucură când reușește să provoace contra lui sentimente diabolice. El triumfă când trebuințezi contra lui mijloacele proprii lui. El e acela care a provocat în oameni ideea mândră, că se poate lupta contra răului prin ajutorul răului. Omul care combate răul se vede adeseori prins în ghiarele lui, cari îl rețin captiv definitiv. Mijloacele de luptă se substituie pe nesimțite scopurilor propuse de ajuns. Ceea ce omul crede poate că e luptă contra răului, pentru acesta e un bine. Statul e chemat să limiteze manifestațiile răului în lume, însă mijloacele pe care el le întrebuințează, se transformă ușor înșile în rău. Chiar morala poate să degenerze la nivelul dușmanului ei, dacă stinge viața creatoare a spiritului. Dreptul, obiceiurile, legea bisericască pot diforma viața. Obsesia răului și lipsa de-a lupta contra lui prin constrângere și violență supune omul și-l împiedecă de-a se elibera. Adevărata igienă spirituală nu constă în a se absorbi

